

Wytyczne w zakresie zgłaszania nieprawidłowości

Mechanizm Finansowy EOG

oraz

Norweski Mechanizm Finansowy

2004-2009

Dokument zatwierdzono: 26 kwietnia 2006 r.

**Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy
2004-2009
Nieprawidłowości**

Spis treści

1.	ZAKRES OBOWIĄZKÓW PAŃSTW-BENEFICJENTÓW	3
2.	DEFINICJA NIEPRAWIDŁOWOŚCI	3
3.	ZGŁASZANIE NIEPRAWIDŁOWOŚCI	3
	3.1 ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZA ZGŁASZANIE NIEPRAWIDŁOWOŚCI	3
	3.2 NIEPRAWIDŁOWOŚCI PODLEGAJĄCE NIEZWŁOCZNEMU ZGŁOSZENIU	4
	3.3 OKRESOWE RAPORTY DOTYCZĄCE NOWYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI	4
	3.4 RAPORTY W SPRAWIE PODJĘTYCH DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH ZGŁOSZONYCH UPREDNIO NIEPRAWIDŁOWOŚCI	5
	3.5 NIEPRAWIDŁOWOŚCI PODLEGAJĄCE ZGŁOSZENIU JEDYNNIE NA ŻĄDANIE	6
	3.6 OBOWIĄZUJĄCY KURS WALUT	6
4.	POUFNOŚĆ	6
5.	ROLA BMF	7

1. Zakres obowiązków Państw-Beneficjentów

Zgodnie z art. 6.2 Zasad i Procedur oraz niniejszymi wytycznymi, Państwo-Beneficjent winno podjąć wszelkie konieczne działania w celu zapobiegania i wykrywania oszustw i nieprawidłowości oraz eliminowania ich skutków. Ponadto każdy podejrzewany lub faktyczny przypadek nieprawidłowości winien być niezwłocznie i skutecznie zbadany, a następnie odpowiednio naprawiony. Nieprawidłowości, które mają niekorzystny wpływ lub utrudniają wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG i/lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także wszelkie działania podejmowane przez kompetentne organy krajowe w celu zapobieżenia, zbadania lub naprawienia takich nieprawidłowości winny być zgłaszane do Biura Mechanizmów Finansowych (BMF) zgodnie z niniejszymi wytycznymi.

Nienależnie wpłacone kwoty podlegają windykacji i zwrotowi zgodnie z Umowami Finansowymi.

2. Definicja nieprawidłowości

Termin „nieprawidłowość” oznacza naruszenie:

- podstaw prawnych Mechanizmu Finansowego EOG i/lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego, o których mowa w art. 1.2 Warunków (stanowiących Załącznik do Umowy Finansowej),
- któregośkolwiek z przepisów prawa Wspólnoty Europejskiej, lub
- któregośkolwiek z przepisów prawa krajowego Państwa-Beneficjenta,

jeżeli naruszenie to miało wpływ lub utrudniałoby realizację któregośkolwiek z etapów wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG i/lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego w Państwie-Beneficjencie, a w szczególności, między innymi, wdrażanie i/lub budżet którejkolwiek z form wsparcia projektów (w tym podprojektów) finansowanych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i/lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego, na przykład z powodu nieuzasadnionych lub nieproporcjonalnych wydatków bądź obniżenia lub utraty dochodów w ramach projektu.

3. Zgłaszanie nieprawidłowości

3.1 Organ odpowiedzialny za zgłaszanie nieprawidłowości

Organem odpowiedzialnym wobec BMF za zgłaszanie nieprawidłowości zgodnie z niniejszymi wytycznymi jest Krajowy Punkt Kontaktowy. Punkt Kontaktowy może, za zgodą BMF, powierzyć zadanie przygotowania i przedłożenia raportów w sprawie nieprawidłowości odpowiedniemu organowi krajowemu.

3.2 Nieprawidłowości podlegające niezwłocznemu zgłoszeniu

Każde Państwo-Beneficjent niezwłocznie zgłosi BMF wszelkie wykryte lub podejrzewane nieprawidłowości, które:

- dotyczą domniemanego działania lub zaniechania, które stanowi przestępstwo na mocy prawodawstwa krajowego Państwa-Beneficjenta, jak np. korupcji, oszustwa, łapownictwa lub malwersacji,
- dotyczą kwoty powyżej 50 000 euro, lub
- stanowią bezpośrednie zagrożenie dla pomyślnego ukończenia projektu z powodu dysproporcji kwot w stosunku do całkowitych kosztów projektu, ich znaczenia lub z jakiegokolwiek innego powodu.

Zgłoszenie nieprawidłowości winno w miarę możliwości zawierać informacje wyszczególnione w art. 3.3 niniejszych wytycznych.

3.3 Okresowe raporty dotyczące nowych nieprawidłowości

W terminie dwóch miesięcy od zakończenia każdego kwartału każde z Państw-Beneficjentów prześle do BMF opis podejrzewanych i faktycznych przypadków nieprawidłowości.

W miarę możliwości Państwo-Beneficjent poda następujące szczegółowe informacje:

- (a) nazwę i numer rejestracyjny w bazie BMF projektu, którego dotyczy nieprawidłowość,
- (b) całkowitą kwotę dofinansowania projektu w podziale na środki przyznane w ramach Mechanizmu Finansowego EOG, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz środki pozyskane z innych źródeł finansowania,
- (c) przywołanie przepisu lub przepisów, które zostały naruszone oraz opis nieprawidłowości, w tym praktyk zastosowanych w chwili zaistnienia nieprawidłowości,
- (d) rodzaj i kwotę nakładów bezprawnie poniesionych w wyniku nieprawidłowości lub, w przypadkach, gdy nie dokonano żadnej płatności, kwot, które zostałyby bezprawnie wypłacone, gdyby nieprawidłowość nie została wykryta,
- (e) okres lub moment, w którym nieprawidłowość miała miejsce,
- (f) sposób, w jaki nieprawidłowość została wykryta, w tym datę i źródło pierwszej informacji, która doprowadziła do powzięcia podejrzenia o zaistnieniu nieprawidłowości,
- (g) wskazanie organów krajowych, które sporządziły oficjalny raport w sprawie nieprawidłowości, oraz datę sporządzenia tego raportu,
- (h) określenie konsekwencji finansowych, informację, czy jakiegokolwiek płatności zostały zawieszane oraz wskazanie możliwości ich odzyskania,
- (i) jeśli dotyczy: wskazanie innych państw zainteresowanych w sprawie,
- (j) dane osób fizycznych i/lub prawnych, których sprawa dotyczy, z wyjątkiem przypadków, w których informacje takie nie mają znaczenia dla zwalczania nieprawidłowości ze względu na charakter danej nieprawidłowości,

**Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy
2004-2009
Nieprawidłowości**

- (k) informacje na temat wszelkich procedur, w tym procedur dochodzeniowo-śledczych, wszczętych z powodu nieprawidłowości wraz z określeniem etapu, na jakim znajduje się dane postępowanie, w tym etapu odzyskiwania kwot,
- (l) określenie podjętych lub przewidywanych działań mających na celu zapobieganie ponownym przypadkom już wykrytych nieprawidłowości.

Jeżeli niektóre z powyższych informacji nie są dostępne, w szczególności informacje dotyczące praktyk zastosowanych w chwili zaistnienia nieprawidłowości oraz sposobu, w jaki nieprawidłowość ta została wykryta, Państwo-Beneficjent, w miarę możliwości, uzupełni brakujące informacje w chwili przesyłania kolejnych raportów kwartalnych w sprawie nieprawidłowości zgodnie z art. 3.4 niniejszych wytycznych.

W wypadku braku nowych nieprawidłowości podlegających zgłoszeniu w danym okresie, Państwo-Beneficjent poinformuje BMF o tym fakcie w terminie wyznaczonym w pierwszym akapicie niniejszego artykułu.

3.4 Raporty w sprawie podjętych działań dotyczących zgłoszonych uprzednio nieprawidłowości

W terminie dwóch miesięcy od zakończenia każdego kwartału, wraz z każdym kolejnym raportem kwartalnym w sprawie nowych nieprawidłowości, każde z Państw-Beneficjentów przedłoży BMF raport w sprawie procedur wszczętych po zgłoszeniu wszystkich poprzednich nieprawidłowości oraz ważnych zmian, jakie wynikły z podjętych działań. W raporcie należy zamieścić odniesienie do uprzednio dokonanego zgłoszenia danej nieprawidłowości.

Raport winien zawierać, między innymi, następujące informacje:

- (a) określenie kwot, które miały i/lub mają zostać odzyskane,
- (b) opis podjętych przez Państwo-Beneficjenta środków tymczasowych i zapobiegawczych w celu zabezpieczenia zwrotu nienależnie wypłaconych kwot,
- (c) opis procedur sądowych i administracyjnych wszczętych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych kwot oraz nałożenia sankcji,
- (d) określenie przyczyn ewentualnego zaniechania wszczęcia procedur odzyskiwania kwot lub zaniechania wszczęcia postępowania karnego bądź innych procedur mających na celu nałożenie sankcji. W miarę możliwości BMF winno zostać powiadomione o takim zaniechaniu przed podjęciem odnośnej decyzji,
- (e) opis decyzji administracyjnych lub sądowych, bądź ich najważniejszych założeń, w sprawie umorzenia postępowań mających na celu odzyskanie kwot i/lub nałożenie sankcji,
- (f) określenie działań podjętych w celu zapobieżenia i uniknięcia podobnych nieprawidłowości.

W razie braku działań w ramach procedur, które podlegają zgłoszeniu zgodnie z niniejszym artykułem, Państwo-Beneficjent poinformuje o tym fakcie BMF w terminie wyznaczonym w pierwszym akapicie.

**Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy
2004-2009
Nieprawidłowości**

3.5 Nieprawidłowości podlegające zgłoszeniu jedynie na żądanie

Państwa-Beneficjenci nie muszą zgłaszać nieprawidłowości, jeżeli:

- błąd lub zaniedbanie zostało wykryte przed dokonaniem płatności i nie skutkuje nałożeniem żadnych kar administracyjnych bądź orzeczonych sędownie, lub
- nieprawidłowość dotyczy kwot poniżej 4000 euro.

Na żądanie BMF Państwo-Beneficjent udzieli informacji na temat tego rodzaju nieprawidłowości w terminie 15 dni.

3.6 Obowiązujący kurs walut

Kwoty podawane w raportach będą wyrażone w euro. Państwa-Beneficjenci, w których euro nie jest oficjalną walutą przeliczą kwoty, których dotyczą nieprawidłowości, na euro według kursu walut obowiązującego w dniu poprzedzającym ostatni dzień roboczy ostatniego miesiąca odnośnego okresu sprawozdawczego. Kursy te ogłaszane są w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich (seria C).

4. Poufność

Państwa-Beneficjenci oraz BMF podejmą wszelkie niezbędne środki zapobiegawcze, aby zapewnić zachowanie poufnego charakteru informacji, które wymieniają zgodnie z niniejszymi wytycznymi. Informacje, o których mowa w niniejszych wytycznych, nie mogą być przesyłane do żadnych innych osób poza osobami w Państwach-Beneficjentach działającymi w ramach Mechanizmu Finansowego EOG lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego (w tym audytorami i osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie), i we Wspólnocie Europejskiej, których obowiązki wymagają dostępu do takich informacji, chyba że Państwo-Beneficjent udzielające takich informacji wyrazi w sposób jednoznaczny zgodę na ich ujawnienie.

Powyższy akapit nie uniemożliwia korzystania z informacji, o których mowa w niniejszych wytycznych w jakichkolwiek postępowaniach prawnych lub innych postępowaniach wszczętych z powodu nieprzestrzegania zasad dotyczących Mechanizmu Finansowego EOG i/lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego, w tym warunków Umowy Finansowej. Krajowy Punkt Kontaktowy będzie niezwłocznie informowany o każdym przypadku wykorzystania informacji w takim celu.

W wypadku, gdy Państwo-Beneficjent powiadomi BMF, iż dana osoba fizyczna lub prawna, której nazwisko/nazwa została podana BMF zgodnie z niniejszymi wytycznymi, udowodniła w toku dalszego postępowania sprawdzającego, że nie miała udziału w żadnej nieprawidłowości, BMF niezwłocznie poinformuje o tym fakcie wszystkie osoby, którym uprzednio ujawniło nazwisko/nazwę tej osoby.

**Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy
2004-2009
Nieprawidłowości**

5. Rola BMF

BMF będzie utrzymywać odpowiednie kontakty z zainteresowanymi Państwami-Beneficjentami w celu uzupełniania informacji dostarczonych mu zgodnie z niniejszymi wytycznymi. BMF będzie przetwarzać otrzymane informacje i rekomendować Komitetowi Mechanizmu Finansowego i/lub norweskiemu Ministerstwu Spraw Zagranicznych podjęcie odpowiednich działań.